

**JAVNI POZIV ZA POTICANJE AUDIOVIZUALNIH DJELATNOSTI I STVARALAŠTVA 2. ROK, 2025.
DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILM, UMJETNIČKI SAVJETNIK: ROBERT TOMIĆ ZUBER**

**KATEGORIJA: POTICANJE RAZVOJA SCENARIJA I RAZVOJA PROJEKATA DUGOMETRAŽNIH IGRANIH,
DUGOMETRAŽNIH DOKUMENTARNIH I ANIMIRANIH FILMOVA – RAZVOJ PROJEKATA DUGOMETRAŽNIH
DOKUMENTARNIH FILMOVA – 10. rujna 2025.**

Na 2. rok javnog poziva u kategoriji poticanja razvoja projekta dugometražnog dokumentarnog filma, prijavilo se nešto više projekata nego li na prošlom roku, njih ukupno **24**. Svi projekti pristigli na ovaj poziv su i razmatrani.

Pitanje kojim sam se povodio birajući projekte u ovom pozivu, obzirom na budžetne mogućnosti i shvaćanje ove institucije koliko je bitna razvojna faza za dokumentarni projekt, bilo jest promatranje i onih nijansi koje bivaju presudne u finalnoj odluci. Jer ono što otežava u odlučivanju u ovoj fazi, jest i sama činjenica da su prijavljeni projekti sve bolji. Raznorodnih tematika, žanrova, autorskih pristupa. U tom smislu ovaj Centar bi trebao biti zadovoljan, kao što i sam jesam zadovoljan čitajući prijavljene projekte.

Uzimajući u obzir rečeno, predlažem sveukupno **5 projekata** za sufinanciranje u ovoj kategoriji na ovom pozivu, u cjelokupnom iznosu potpore od **95.000 eura**. Moglo bi se raspravljati o većem broju također vrlo dobrih prijava, no u skladu s postojećim financijskim okvirom bilo je potrebno se okrenuti onim nijansama koje daju prevagu u donošenju ovakvih odluka.

**1. BRODOVI KOJI SE ODUPIRU UMJETNOSTI ILI O GLUPOSTI – Vlatka Vorkapić (redateljica i scenaristica)
/ Vlatka Vorkapić (producent) / Umjetnička organizacija Vedri i oblači (produkcija) - 20.000,00 eura**

Autorica Vlatka Vorkapić, nakon uspješne prijave njenog projekta Brodovi... na poziv za razvoj scenarija, nastavlja smjerom kojim je uspješno započela faze realizacije svojeg filma. U svom sinopsisu ponovno temeljito eksplicira svoju filmsku temu o gluposti, koja nas okružuje. Koliko god se ona tematski činila začudnom, zapravo se i dalje radi o sjajnom konceptu filma kojim autorica kako sama ističe cit.: ima namjeru na potencijalno zanimljiv način kroz naraciju o gluposti govoriti o Hrvatskoj danas, Hrvatskoj koja je dio Europe, ali i cijelog planeta Zemlje – kako offline tako i online.

**2. GOVEDARICA - Tiha K. Gudac (redateljica i scenaristica) / Danijel Pek (producent) / Antitalent d.o.o.
(produkcija) - 15.000,00 eura**

Govedarica autorice Tihe K. Gudac u svojoj fazi razvoja scenarija, privukla je moj interes prije svega zbog neobične protagonistice, dvadesetšestogodišnje Antonije i njene odluke da život nekog mirnijeg gradskog obiteljskog ritma, zamjeni životom stočarice sa svojih 50-ak krava, u prilično nelagodnom okruženju koji nije nimalo lagan za svakodnevni život. U fazi razvoja projekta, upotpunjeni novi scenarij dodatno je argumentirao potrebu da se ovaj filmski projekt realizira. Jer, kao umjetnički savjetnik, u svojoj prvotnoj odluci robovao sam egzotici koju je za mene u prijašnjoj fazi predstavljala ova priča autorice. No čitajući sada novi scenarij, shvatio sam kako se u ovom projektu radi o prije svega sjajnoj priči sa sjajnom protagonisticom, uz izniman pristup autorice koji je ostvarila gradeći osobni odnos sa njom. Sam scenarij povlači vas da ga već sada čitate kao uzbudljiv film, jedne sudbine, igrom slučaja

žene. Kojoj je zbog toga što jest žena, sve kada je u pitanju stočarstvo – teže.

3. NASLJEDSTVO - Vedrana Pribačić, Mirta Puhlovski (redateljice i scenaristice) / Mirta Puhlovski (producentica) / Metar60 (produkcija) - 20.000,00 eura

Složio bih se u potpunosti s riječima autorica projekta Vedrane Pribačić i Mirte Puhlovski kako je njihov projekt zapravo priča o svakoj ženi – o svakoj majci, svakoj kćeri koje primaju terete svojih roditelja i njihovih predaka i prenose to dalje svojoj djeci ostavljajući im ogromnu odgovornost i patnju. U svom scenariju naspram prijašnje verzije donose novinu, u vidu uvođenja u scenarij i sebe kao suprotagonistice filma. Obje autorice su prijateljice sa svojim protagonisticama Ljiljanom i Nikom, osobno se involviraju u procesu razgovora s njima, pa se čini logičnom odluka da filmska ekipa postane dio filma. Priča o baki, kćeri i unuci, a onda posredno i o nasljeđu praunuka, u kojoj bivši suprug i otac izmanipulira bolesnu punicu i svo njeno vlasništvo uspijeva prebaciti na sebe, uz pomoć bivšeg partnera kćeri - kratki je horor siže jedne borbe dviju žena, majke i kćeri. Ono što na 59 stranica autorice donose iznimno je dinamičan i emotivan film, ali bez opasnosti da ne bude jasan. Gotovo thrillerovski nas vode kroz cijelu priču, s neizvjesnim krajem. Vjerujem da bi se u konačnici ovaj film mogao pretvoriti u pravu filmsku kino poslasticu.

4. RAZGOVOR S MRTVIMA – Goran Dević (redatelj i scenarist) / Hrvoje Osvadić (producent) / Petnaesta umjetnost d.o.o. (produkcija) - 20.000,00 eura

Smrt kao tema filma izazov je koji se čini ipak nešto lakši kada je fikcija u pitanju. Upravo zato dokumentarni projekt autora Gorana Devića intrigira već od čitanja njegova sinopsisa. Dević svoje protagoniste nerijetko nalazi putem svojih prošlih filmova. Tako je i u ovom projektu slučaj. Ideju za temu smrti, neprirodno odvojenu od života, dobio je tijekom snimanja dokumentarnog serijala 65+. Shvativši da protagonisti njegova serijala redovito odlaze na groblje, kako bi pričali s pokojnim članovima svoje obitelji, autor prepoznaje potencijal ove teme. Pogotovo uzimajući u obzir kako živimo u eri kulta života u kojem nema prostora za bilo kakav razgovor o smrti, iako se radi o nepobitnoj sastavnici svačijeg života. Sama smrt ne diskriminira, ne bira, njoj smo svi do jednoga podložni. Istovremeno svaku pomisao na nju izbjegavamo. Ne kao jedno društvo, više kao cjelokupna civilizacija na ovom planetu. Zato sam i uvjeren da bi ovaj film mogao razumjeti bilo koji gledatelj, na bilo kojem dijelu toga malenoga nam planeta.

5. SUDNJI DAN – Melita Vrsaljko (redateljica i scenaristica) / Sabina Krešić (producent) / Rastika, vl. Sabina Krešić (produkcija) - 20.000,00 eura

Jedan veliki dio teme filma koji u svojoj prijavi autorica Melita Vrsaljko predlaže, nažalost je uslijed sustava koji ne shvaća napade na novinare ozbiljno, postao dostupan javnom prostoru. I u svom sinopsisu autorica tu činjenicu decentno navodi. Ipak, njen fokus je na devastiranju prirode koja nam život znači. A kao društvo ponašamo se kao da to nije činjenica. Sela u Ravnim kotarima ostaju bez pitke vode, Mediteran svako ljetno pak gori, prekomjerna sječa zaštićenih šuma, nesanirani kamenolomi... kao da nikoga ne zanimaju. Sve to na sreću zanima Melitu Vrsaljko, uza sve posljedice koje taj interes nosi sa sobom.